

PÅ VÄG MOT

HÅLLBARA VÄXJÖ 2030

fördjupad analys och sammanfattning

Växjö
kommun

Sedan hösten 2019 jobbar Växjö kommun enligt hållbarhetsprogrammet Hållbara Växjö 2030. Programmet pekar ut målbilder och insatser för att Växjö ska bli en fantastisk plats att leva, bo och verka i, både nu och i framtiden, och består av fem övergripande målbilder. Hållbara Växjö bygger på Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Precis som de globala målen är målen i Växjös hållbarhetsprogram odelbara, det vill säga, inget mål kan uppnås på bekostnad av ett annat.

Det här är en förkortad version av den fördjupade uppföljning av hållbarhetsprogrammet som gjordes hösten 2022. En fördjupad trendanalys görs vart fjärde år, 2022, 2026 och 2030. Om du vill ta del av alla nyckeltal och hela analysen finns den att läsa på vaxjo.se. Där finns även hållbarhetsprogrammet att läsa i sin helhet.

Fotona i foldern är tagna av: Alexander Hall, Anders Bergön, Lina Alriksson och Mats Samuelsson

Inledning

Den fördjupade analysen av Hållbara Växjö 2030 kan stundtals vara en överväldigande rapport att ta del av. Analyserna i rapporten kan upplevas som dystra, men jag känner både hopp och beslutsamhet när jag tar del av dem. Vi har på många sätt nått långt i vårt hållbarhetsarbete, tack vare samverkan mellan kommun, politik, näringsliv och invånare. Det är på samma sätt vi ska möta de utmaningar vi nu har framför oss då det är komplexa frågor som kräver samarbete, innovation, ny teknik och handlingskraft. Men vi behöver också kunskap och fakta om utmaningarna vi ska lösa, vilket den fördjupade analysen bidrar med.

Växjö kommun är inte ensam med dessa utmaningar, många andra kommuner och städer har samma svårigheter. Vi behöver också förhålla oss till en komplex och ibland osäker omvärld.

Till sist, Växjö kommun har förutsättningar att uppnå en ekologisk, social och ekonomisk hållbar framtid. För att nå hela vägen fram kommer det att krävas att vi som bor, jobbar och verkar i kommunen jobbar tillsammans för att göra modiga vägval och fatta kloka beslut. Jag är övertygad om att vi kommer att lyckas.

Catharina Rydberg-Lilja
tf kommunchef Växjö kommun

Växjös målbilder

Snabbguide till målbilderna

För att nå en hållbar social och ekonomisk utveckling behöver Växjö kommun hålla sig inom de ekologiska gränserna. Analyserna visar att kommunens klimatavtryck inte minskas i den takt som krävs fram till 2030 och att vatten och luft behöver fortsatt stora insatser för att hållas rent och hälsosamt. När befolkningen ökar behöver mark och grönytor bebyggas för att bli till bostadsområden och nya verksamhetsområden, även om forskning visar att tillgång till just skog och mark är viktig för den psykiska och fysiska hälsan.

Dessutom står Växjö, liksom resten av Sverige inför stora demografiska förändringar. Antalet äldre beräknas öka väsentligt samtidigt som antalet personer i yrkesverksam ålder – som också ska bidra till den samlade välfärden – inte ökar i samma utsträckning. Växjö kommun kommer varken ha ekonomi eller personella resurser för att klara välfärdsuppdraget om det inte satsas på teknik, innovation och ökat samarbete med andra offentliga verksamheter, invånare, företag och besökare.

Fler och fler invånare har ett stort behov av rörelse för minskad stress och fetma och i kommunen finns goda förutsättningar för det tack vare närheten till natur och grönska. Nära tillgång till natur, grönska, skog och sjöar visar vikten av högt ställda hållbarhetskrav vid etablering av nya och utveckling av befintliga bostads- och verksamhetsområden.

Den här analysen är skriven i en tid av säkerhetspolitiskt osäker omvärld, vilket såklart gör det svårt att avgöra hur väl rustat Växjö kommun är för kriser, när kriserna till viss del är okända i sin omfattning och påverkan.

Det kan också konstateras att den upplevda tryggheten skiljer sig mycket åt inom olika delar av kommunen.

Målbild	Delområde	Prognos	Trend	Exempel på insatser för delområde
	Klimat	●	→	Konsumera klimatsmart, res hållbart
	Energi	●	↑	Öka förnybart, energieffektivisera
	Transporter och resande	●	→	Res mer hållbart, transportera klimatsmart
	Avfall	●	→	Cirkulera mera, konsumera mindre
	Vatten	●	↑	Värna och säkra rent vatten
	Mat	●	↑	Mer ekologisk och svensk mat
	Åkermark	●	→	Värna och stärka åkerarealen
	Hållbart byggande	●	↑	Bygg mer hållbart och återbrukat
	Brottslighet	●	→	Fortsatt brottsbekämpande insatser
	Trygghet och tillit	●	↓	Öka tryggheten i samhället
	Robusthet, klimatanpassning, resiliens, cybersäkerhet	●	n/a	Värna och stärka anpassning och säkerhet
	Inkomst och boende	●	→	Förstärkt förebyggande arbete och tidiga samordnade insatser
	Jämställdhet	●	Stagnerande ↑	Öka kunskaper om strategiskt jämställdhetsarbete
	Demokrati	●	→	Ökad insyn och delaktighet
	Ungdomars delaktighet och inflytande	●	↓	Främja ungdomars förutsättning för inflytande och delaktighet
	Barnrättsarbete	●	n/a	Stärka barns delaktighet
	Arbetsmarknad	●	→	Strategiskt arbete med kompetensförsörjning
	Näringsliv och tillväxt	●	↑	Öka samverkan och bidra till stärkt företags klimat
	Skola och utbildning	●	→	Öka insatserna för att motverka skolsegrationen, stärkt strategisk kompetensförsörjning och elevhälsa
	Samhällsutveckling/Byggda miljöer	●	→	Främja funktionsblandning och minska barriär effekter för ökad samhörighet och inkludering
	Tillgång till samhällsservice i tätorterna	●	→	Värna och stötta utvecklingen av lanthandeln och stärk kollektivtrafiken
	Segregation	●	n/a	Ökad kunskap om segregationen som en komplex samhällsfråga
	Aktivitet och attraktivitet	●	n/a	Stärk utbudet av kultur, fritid och idrott
	Folkhälsa	●	→	Främja fysisk aktivitet – för hälsa och välbefinnande
	Grönstruktur	●	→	Bevara och stärk gröna områden och kvalitéer
	Friluftsliv	●	n/a	Uppmärksamma kvalitéer som ger naturupplevelser
	Föreningsliv	●	→	Värna om och främja föreningslivet
	Luftkvalité	●	↑	Värna om luftkvalitén

● Goda förutsättningar för att nå delområde

↑ På spåret

● Signifikanta utmaningar kvarstår

→ Stagnerande

● Stora utmaningar kvarstår

↓ Negativ trend

Målbilden för området klimat- och miljösmärt

Vårt samhälle är utformat så att alla kan bo, leva och verka med så låg påverkan på miljön och klimatet som möjligt. Hög kunskap leder till hållbara konsumtions- och beteendemönster. Vi är ett kretsloppssamhälle där jordens resurser tillvaratas på ett effektivt sätt. Växjö är fossilbränslefritt och vi fortsätter att vara framstående genom att hitta nya innovativa lösningar tillsammans. Vi är stolta över våra resultat och inspirerar andra genom att vara Europas grönaste stad.

Klimat- och miljösmärt

Klimatfrågan har länge varit en viktig och utmärkande fråga för Växjö miljöarbete, och det har gett goda resultat. Tack vare en tidig omställning i energiproduktionen är numera 99,99 procent av all värme, kyla, el och drivmedel som produceras i Växjö förnybar. De territoriella utsläppen av växthusgaser i Växjö var 2021 knappt 2,4 ton per invånare, en siffra som är långt under genomsnittet för Sverige.

Den stora delen av de utsläpp som finns kvar kommer från transporter. Om vi inte får till en stor förändring i våra transporter och vårt resande kommer inte målet om ett fossilbränslefritt Växjö att nås.

Däremot finns det goda chanser att nå målet om klimatneutralitet, mycket tack vare om Växjö energis planerade satsning på koldioxidinfångning genomförs. Ur ett konsumtionsperspektiv har Växjö lika mycket utsläpp som övriga Sverige och det kommer bli svårt att bli klimatneutrala sett till just konsumtion.

Transporter kommer bli ett fortsatt viktigt område att jobba vidare med, där samhällsbyggandet behöver utvecklas på ett sätt som främjar kollektivtrafik, cykel och gångtrafik. Cykel och buss ska prioriteras, och arbetet behöver ske i samverkan mellan lokala, nationella och europeiska styrmedel.

De senaste åren har Växjö kommun ökat andelen avfall som samlas in till återvinning och biogasproduktion. Detta tack vare införandet av fyrfackstömning. Samtidigt ökar den totala mängden avfall, vilket är en trend som går åt fel håll. För att vända trenden behövs mer fokus på att förebygga att avfall inte uppkommer och fler möjligheter till återbruk och cirkulära flöden.

Arbetet med att restaurera sjöar har varit framgångsrikt och gett goda resultat. Framgångarna är dock färskvara och arbetet med sjömiljö behöver fortsätta för att fosforhalterna inte ska öka igen. Södra Bergundasjön har kraftigt förbättrats tack vare aluminiumbehandling av bottensedimentet och nu skulle Norra Bergundasjön behöva samma behandling.

Växjö kommun serverar 25 000 portioner mat varje dag och har en stor påverkan när det kommer till klimatavtrycket från maten som köps in, tillagas och serveras. Andelen ekologisk och svensk mat är fortsatt hög och klimatpåverkan från maten går nedåt, vilket är positivt.

När det kommer till hållbart byggande är Växjö framträdande inom träbyggnation, med klimatsmarta träkonstruktioner och hög energieffektivitet. Däremot behöver Växjö bli bättre på att återbruka byggmaterial.

Tryggt och tillitsfullt

A photograph of a young man and woman sitting on a wooden bench at night. They are leaning towards each other and kissing. The scene is illuminated by vibrant red and purple lights that appear to be emanating from the tree trunk and branches behind them. The background shows a building with lit windows. A colorful, multi-colored rug is laid out on the ground in front of the bench.

Målbilden för området tryggt och tillitsfullt

Vi känner trygghet och tillit till samhället och till varandra. Samhällsservicen är tillgänglig och omfattar alla. I Växjö tar vi hand om varandra och verkar för att ingen känner sig ensam och utan stöd. Vi har ett samhälle fritt från våld. Våra stads- och landsbygdsmiljöer är och upplevs som trygga och de möjliggör för olika invånare att mötas, trivas och utvecklas. Växjö är motståndskraftigt och rustat för klimat och samhällsförändringar.

Antalet anmälda brott i Växjö de senaste åren visar på något olika trender, beroende på vilken typ av brott det handlar om. Det totala antalet anmälda våldsbrott är relativt oförändrat över tid, medan antalet anmälda stölder har minskat. Antalet anmälda brott gällande grov kvinnofridskränkning har ökat något, samtidigt är våld i nära relation en brottskategori där mörkertalet kring anmälda brott uppskattas vara stort.

Även om antalet anmälda brott inom vissa kategorier har minskat är det fortfarande invånare som känner sig otrygga. Den lokala trygghetsmätningen som polisen gör tillsammans med Växjö kommun visar att 29 procent av invånarna känner sig otrygga när de är ute ensamma sent på kvällen. Undersökningen visar även att det är skillnader i den upplevda tryggheten beroende på var man bor i kommunen. Växjö arbetar både operativt och strategiskt med att förebygga brott samt arbetar med både social och situationell brottsprevention. Det handlar om att påverka faktorer som kan påverka individers brottsbenägenhet samt att förändra situationer eller platser för att försvåra möjligheten att begå brott.

Det genomförs flertal insatser för att öka tryggheten i kommunen såsom exempelvis nattvandring och trygghetsvandringar. Genom Familje Frid Kronoberg erbjuds utsatta, utövare och barn kostnadsfri krisbearbetning och behandling. Växjö uppmärksammar även Orange Week, en vecka fri från våld för att sätta fokus på våld i nära relationer. Växjö kommun erbjuder och utvecklar mötesplatser för invånare. Exempel på detta är Araby Park Arena, Tallgården, fritidsgårdarna och Bergendahliska gården. Det pågår även ett förebyggande arbete för att förhindra ensamhet bland äldre, genom att sätta in insatser som ska förebygga isolering, bland annat genom träffpunkter och samarbete med Röda Korset.

Växjö kommun bedömer att förvaltningar och bolag har en god krishanteringsförmåga gällande fredstida kriser (stormar, översvämningar, pandemier, etc.). Kommunens förmåga vid höjd beredskap och krig har sin grund i den fredstida krisberedskapen men ställer andra och högre

krav på skydd och uthållighet. Åtgärder för att klara längre uthållighet kan vara lagerhållning av reservdelar, drivmedel och livsmedel. Det kan också innebära behov av en återgång till noggrannare planering, exempelvis planer för evakuering, uppstart av trygghetspunkter med mera.

Mer fokus kommer också att läggas på det brottsförebyggande arbetet, då en ny lag om kommunens brottsförebyggande ansvar förväntas träda i kraft i juli 2023.

Målbilden för rättvist och ansvarstagande

I Växjö ges förutsättningar för jämlika och jämställda livsvillkor där ingen känner sig diskriminerad. Alla har möjlighet och förmåga att påverka och ta eget ansvar för samhällets och demokratins utveckling. Vi står upp för våra och andras rättigheter och skyldigheter. Vi bidrar genom vårt sätt att leva till att kommande generationer och människor här och i andra delar av världen har möjlighet till ett gott liv.

Rättvist och ansvarstagande

Området rättvist och ansvarstagande handlar om inkomst och ekonomisk utsatthet, boende, jämställdhet, demokrati, ungas delaktighet och inflytande samt barnrättsarbete.

Statistik visar att andelen invånare med låg ekonomisk standard är högre i Växjö, jämfört med genomsnittet i landet. Eftersom det varierar och är stora skillnader beroende på geografiskt område finns det alltså skillnader i livsvillkor i Växjö kommun som skapar en ojämlikhet. Samtidigt minskar andelen barn som lever i ekonomisk utsatthet, vilket tyder på att utvecklingen går åt rätt håll i kommunen. Arbetsmarknads- och utbildningsinsatser bidrar positivt till minskad ekonomisk utsatt. Flera initiativ har tagits för att minska och motverka segregation och öka samverkan med civilsamhället. Exempel på detta är projekt som Stadsdelsmammor, Föräldrasvenska och samhällsorientering. Det görs också insatser med förebyggande budget- och skuldrådgivning.

Växjö kommun har ett långvarigt arbete med att förebygga psykisk ohälsa, pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet för barn. Tidiga insatser finns i Araby, Braås, Lammhult och Teleborg. Detta arbete behöver fortsätta för att minska ojämlikhet i samhället.

Enligt Boverkets statistik räknas 7,3 procent hushåll som trångbodda i Växjö, vilket är lägre än riksgenomsnittet på 9,9 procent. Däremot behövs fler stora lägenheter till rimliga priser för att motverka trångboddhet. Åtgärder som kan minska trångboddhetens negativa konsekvenser är rum för studier tillsammans med läxhjälporganisationer och skapa meningsfulla fritidsaktiviteter i anslutning till bostäderna. Inom Växjö kommunkoncern pågår ett arbete med bostadssociala insatser för att förebygga utanförskap. Områdesteam och stadsdelsplaner är ett led i detta arbete.

En viktig del för att nå jämställdhet är att män och kvinnor delar lika på föräldraledigheten. Sett över en tjuogaårsperiod har antalet män som tar ut föräldrapenningdagar ökat markant, från 12,6 procent 2001 till 29 procent 2021. Jämställdhetsperspektivet är fortsatt viktigt när styrdokument ska tas fram, i upphandlingar och i konsekvensanalyser vid relevanta beslut.

Valdeltagandet har minskat i Växjö, precis som i resten av landet. Lägst valdeltagande i valet 2022 hade valdistriktet Dalbo centrum med ungefär 58 procent. Högst deltagande var det istället i Värends Nöbbele med 93 procent.

För att öka delaktig och insyn har processen för invånardialog setts över och numera finns fler verktyg för att genomföra just invånardialoger. Alla invånare har möjlighet att skicka in medborgarförslag och diarium är sökbara på Växjö kommuns webbplats. Sedan flera år finns en etablerad samverkan med handikapporganisationerna i kommunen och genom Växjö kommunala pensionärsråd är pensionärsorganisationerna ett remissorgan samt har möjlighet att framföra sin syn på saken i en rad olika frågor.

Att stärka ungas delaktighet, inflytande och rättigheter är grundläggande för en hållbar utveckling. I den senaste ungdomsenkäten LUPP är det tydligt att ungdomar har mindre intresse för samhällsfrågor, jämfört med tidigare mätning 2018. Undersökningen visar också att intresset för att vara med och påverka i frågor som rör ungdomar och kommunen varierar väldigt mycket. Antalet ungdomar som vill vara med och påverka frågor som rör kommunen har dessutom minskat kraftigt mellan 2018 och 2021. Detta gäller både elever i årskurs åtta och gymnasieelever.

Det står också klart att ungefär hälften av skolungdomarna i årskurs åtta och på gymnasiet har begränsad kunskap om sina möjligheter till inflytande. De upplever inte heller att skolan uppmuntrar till elevdemokrati genom formella kanaler för elevinflytande.

För att på ett övergripande plan öka ungdomar inflytande och delaktighet satsar Växjö kommun bland annat på feriepraktikplatser. Unga kommunutvecklare har möjlighet att jobba med särskilda frågor som rör ungdomar som sitt sommarjobb. Ungdomar har också deltagit i analyser och slutsatser av LUPP-undersökningen. Tonvikten på ungas rätt till delaktighet, röst och inflytande har även stärkts av att barnkonventionen numera är en del av svensk lagstiftning.

Målbilden för växande och inkluderande

Växjö är en attraktiv plats för ett innovativt närings- och föreningsliv som bidrar till en hög och hållbar tillväxt. Vi har en stark ekonomisk utveckling med liten negativ påverkan på miljön och positiv påverkan för människan. I Växjö skapar vi förutsättningar för alla att klara skolan och komma in i arbetslivet så att utanförskap kan brytas. Vi bygger miljöer som bidrar till inkludering och samhörighet mellan människor. Det finns rik tillgång till ett varierat kultur- och fritidsliv. Vi skapar tillsammans ett inkluderande och växande Växjö.

Växande och inkluderande

Växjö har de senaste åren fortsatt att växa, både sett till antal företag, befolkningsmängd, bostäder och infrastruktur. En kommun med växande befolkning behöver bygga i takt med befolkningsutvecklingen. Det har Växjö kommun gjort, med en hög byggtakt och nästan 5 500 nya bostäder under de senaste tio åren. För att motverka boendesegregation är det viktigt att planera för varierade boendeformer. I nuläget finns en del befintliga områden som är väldigt enhetliga, till exempel bara villor eller bara lägenheter, vilket kan leda till viss boendesegregation.

En växande befolkning bidrar även till mer arbetskraft i kommunen. Detta är positivt för näringslivet som får förutsättningar att växa, vilket på lång sikt bidrar till kommunens attraktivitet. För att lyckas med detta är det viktigt att arbetskraften matchar arbetsgivarnas efterfrågan. I takt med att kraven på kunskapsnivå har ökat i arbetslivet har det blivit vanligare att gymnasieexamen ses som en grundförutsättning för att komma in på arbetsmarknaden. Andelen gymnasieelever som går färdigt sin utbildning ligger på 78 procent, vilket är jämförbart med landet i stort.

Samtidigt har Växjö som kommun en ganska hög andel invånare med högre utbildning, till exempel examen från universitet eller högskola. Det är fler kvinnor än män som väljer att utbilda sig och här ökar skillnaderna mellan könen. För att möta behovet av kompetens inom det lokala näringslivet och i kommunkoncernen är det viktigt att studenter från Linnéuniversitetet väljer att stanna kvar i Växjö efter avslutade studier. För att öka den delen pågår ett aktivt samarbete mellan Växjö kommun, Linnéuniversitetet och Linnékåren.

I takt med att utbildningsnivå och kunskapskrav ökar på arbetsmarknaden är det en grupp människor som kommer allt längre ifrån arbete. Det handlar dels om personer utan gymnasieutbildning och ungdomar som bor i socioekonomiskt utsatta områden, framförallt Araby och Teleborg. Enligt MUCF är personer med kognitiva eller fysiska funktionsnedsättningar, personer födda utanför Sverige och personer med psykisk ohälsa överrepresenterade i den här statistiken. Problemen börjar

ofta tidigt och att ge rätt stöd och resurser i skolan är en nyckelfråga.

För att kommunen som helhet ska röra sig i en mer hållbar riktning behöver näringslivet utvecklas. Satsningar på innovation, hållbarhet, cirkulära affärsmodeller och digital utveckling är betydelsefulla och här kan Växjö Linnaeus Science Park vara ett viktigt draglok i innovationsarbetet.

Antalet företag som har växt de senaste åren är många, vilket har gjort att sysselsättningen har ökat totalt i kommunen. De senaste två åren har fler utrikes födda börjat arbeta, vilket har gjort att glappet i sysselsättningsgrad mellan personer födda i och utanför Sverige har minskat.

I en växande kommun ställs även krav på infrastrukturen. I tätorterna utanför Växjö stad och på landsbygden finns både ett utbyggt servicenät och ett väl utbyggt bredband. Detta innebär att det går att leva och verka i hela kommunen, vilket är positivt för såväl små som stora näringsidkare och en levande landsbygd.

En utmaning de kommande åren är att befolkningen i allmänhet lever allt längre. Det betyder att allt fler blir allt äldre, samtidigt som den arbetsföra delen av befolkningen inte växer på samma sätt. Prognoser från SKR visar att ungefär 80 procent av den arbetsföra befolkningen behöver jobba inom välfärdsyrkena som skola, vård och omsorg för att möta det kommande behovet. Digitalisering kommer bli ett viktigt stöd i den här utvecklingen för att resurserna ska räcka till.

Det lokala näringslivet har liksom kommunen ett stort ansvar att minska utsläpp av växthusgaser och genom samverkan med bland annat Växjödeklarationen går det att se en ökad ekonomisk tillväxt och en minskad klimatpåverkan på en och samma gång.

Målbilden för grönt och hälsosamt

Vi har jämlika och jämställda förutsättningar för en god hälsa, ett gott liv. Vi har en varierad och tillgänglig natur. Vi skapar förutsättningar för god hälsa, rörelse och ett aktivt liv. I Växjö skapas förutsättningar för att alla ska kunna vara friska och må bra såväl fysiskt som psykiskt. Vi har en rik och varierad biologisk mångfald i skogarna, odlingslandskapet, vattnet och den bebyggda miljön. Vi bevarar och värdesätter naturens ekosystemtjänster.

Grönt och hälsosamt

Hälsan hos invånarna i Växjö kommun ligger på ungefär samma nivå som i andra motsvarande städer. Hälsa och välbefinnande skiljer sig åt mellan olika åldersgrupper, där den självskattade hälsan har gått ned för såväl barn, ungdomar som i åldersgruppen 16–29 år. Detta gäller både inom fysiskt och psykiskt välmående.

När det gäller motion och fysisk aktivitet är det enligt Region Kronoberg få barn och ungdomar som kommer upp i de nationella rekommendationerna om daglig fysisk aktivitet. De som är minst fysiskt aktiva är gymnasieelever, där 42 procent av pojkarna och 28 procent av flickorna rör på sig tillräckligt mycket. En undersökning från 2021 visar att i åldrarna 16–84 år är drygt cirka 66 procent av både män och kvinnor fysiskt aktiva 150 minuter per vecka. Det finns också siffror som visar att cykelresor till och från skolan har minskat mellan 2004 och 2022. Istället har skjutsandet i bil ökat.

Samtidigt visar siffror att fetma har ökat i alla åldersgrupper och alla socioekonomiska grupper. Likaså ökar stillasittande, som är en oberoende riskfaktor för flera sjukdomar och förtida död. 53 procent av männen och 47 procent av kvinnorna säger att de är stillasittande mer än sju timmar varje dag.

Det är tydligt att natur och bra luftkvalité är viktig för människans välmående. 3,7 procent av naturen är skyddad i Växjö, i jämförelse med andra städer i samma storlek, där drygt 6 procent av naturen är skyddad. På grund av expansionen av kommunen och framför allt av staden är det numera färre Växjöbor som har mindre än 300 meter till 0,5 hektar park eller natur. Det är en utveckling som går åt fel håll.

Den nära tillgången till natur, sjöar och friluftsområden har en stor betydelse för kommunens attraktivitet. Regelbunden fysisk aktivitet i skog och natur ger dessutom positiva effekter på psykisk och fysisk hälsa. Som en del i att visa på naturens nytta för samhället och människan pratar man idag om begreppet ekosystemtjänster. Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som

ekosystemen ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Ekosystemtjänster kommer även i fortsättningen vara ett viktigt begrepp när det kommer till utveckling och expansion av kommunen, tillsammans med fortsatta satsningar på nära tillgång till natur, skogar och sjöar.

Tillgången till en aktiv och meningsfull fritid viktig för barn och ungdomar är av stor vikt. Här bidrar föreningslivet och kommunens många idrottsföreningar till upplevelser, sammanhang och samhörighet. För ett fortsatt livskraftigt föreningsliv med både bredd och elitidrott behövs ändamålsenliga anläggningar, tydliga strategier och stöd för drift och utveckling av anläggningarna.

